

Ezt NEM HISZEM el! 2

A fordítás alapja:
It Can't Be True! 2

First published in Great Britain, London, 2016

Copyright © Dorling Kindersley Limited, 2016
A Penguin Random House Company

Fordította © G. Szilágyi Zsófia, 2017

Szakmai lektorok:
Dombovári Mihály, dr. Dulai Alfréd, dr. Merkl Ottó

Szerkesztette: Tűrk Rita

HVG Könyvek
Kiadóvezető: Budaházy Árpád
Felelős szerkesztő: Szűcs Adrienn

ISBN 978-963-304-446-9

Minden jog fenntartva. Jelen könyvet vagy annak részleteit
tilos reprodukálni, adatrendszerben tárolni, bármely formában
vagy eszközzel – elektronikus, fényképeszeti úton vagy más
módon – a kiadó engedélye nélkül közölni.

Kiadja a HVG Kiadó Zrt., Budapest, 2017
Felelős kiadó: Szauer Péter

www.hvgkonyvek.hu

Nyomdai előkészítés: Pataki Zsolt

A WORLD OF IDEAS:
SEE ALL THERE IS TO KNOW

www.dk.com

Nyomás: TBB, Szlovákia

TARTALOM

A Föld és a világűr

Hány fa nő a világ erdeiben?	6
Melyik a leghosszabb hegylánc?	8
Milyen nagy a Csendes-óceán?	10
Mennyi só van a tengerekben?	12
Mennyi csapadék hull évente?	14
Milyen nehéz egy felhő?	16
Mennyi elektromosság van egy villámban?	18
Mennyi idő alatt zuhannánk a Föld középpontjába?	20
ADATOK A FÖLDRŐL	22
Milyen messze van a Hold?	24
Milyen magasra ugorhatnánk az égitesteken?	26
Melyik bolygó a legforróbb?	28
Melyik bolygó a legnehezebb?	30
Mekkora a Plútó?	32
Mekkorák a Szaturnusz gyűrűi?	34
Mekkora a 67P/C–G üstökös?	36
Mennyi szemét kering az űrben?	38
ADATOK AZ ŰRKUTATÁSRÓL	40

A természet világa

Melyik a legkisebb béka?	44
Melyik kutya a legnagyobb?	46
Melyik a legnagyobb medúza?	48
Meddig tartják vissza a lélegzetüket az állatok a vízben?	50
Milyen magas egy természetjáró?	52
Mekkora egy sáskaraj?	54
Mennyi víz fér az elefánt ormányába?	56
Mekkora a víziló szája?	58
Melyik a tenger legveszélyesebb élőlénye?	60
Melyik a legellenállóbb állat?	62
Milyen nehéz a kék bálna szíve?	64
Melyik madár építi a legnagyobb fészket?	66
ADATOK ÁLLATOKRÓL	68
Mekkora a legnagyobb csiga?	70
Mennyi tojást raknak az állatok?	72
Melyik a legkisebb hüllő?	74
Melyik a legerősebb mérgű kígyó?	76
Mekkora a legnagyobb kalmár?	78
Hány méh készít egy üveg mézet?	80
Melyik a legnagyobb patkány?	82
Melyik a lehangosabb rovar?	84
Melyik volt a legnagyobb rovar a világon?	86
Melyik a legkisebb rovar?	88
Mekkora gátat építenek a hódok?	90
Melyik állat alszik a legtöbbet?	92
Mennyi gyapjút termelnek a birkák?	94
ADATOK NÖVÉNYEKRŐL	96

Az ember és világa

Hány ember él a Földön?	100
Mióta él ember a Földön?	102
Hány felmenőnk van?	104
Mennyit gyalogolunk életünk során?	106
ADATOK AZ IDŐRŐL	108
Milyen erős a hajunk?	110
Mennyi áram van az agyunkban?	112
Mennyi nyálunk termelődik naponta?	114
Mennyi oxigén van a testünkben?	116
Mennyire izzad a lábunk?	118
Milyen kicsik a vírusok?	120
ADATOK A TESTRŐL	122
Mennyi rizst fogyasztunk egy évben?	124
Melyik a legerősebb csilipaprika?	126
Mennyi almát termesztünk évente?	128
Mennyi cukor van az ételeinkben?	130
Melyik ételben van a legtöbb C-vitamin?	132
Mennyi tejet fogyasztunk évente?	134
ADATOK ÉTELEKRŐL ÉS ITALOKRÓL	136

Mérnöki vívmányok

Mekkora volt a Titanic?	140
Melyik a világ legnagyobb teherautója?	142
Hány autó van a világon?	144
Mekkora a legnagyobb repülőgép?	146
Mekkora a legnagyobb tengeralattjáró?	148
Mekkora a legnagyobb hőlégballon?	150
Melyik a világ leghosszabb metróvonala?	152
Hány hajóroncs van a tenger mélyén?	154
ADATOK ÉPÍTMÉNYEKRŐL	156
Mekkora a legmagasabb szobor?	158
Melyik labda száll a leggyorsabban?	160
Milyen hosszú vonalat húzhatnánk egy ceruzával?	162
Melyik a legfélelmetesebb hullámvasút?	164
Hány napelem látná el energiával a világot?	166
ADATOK AZ INTERNETRŐL	168
Melyik volt a legdrágább film?	170
Mekkora a legnagyobb képernyő?	172
Mekkora a legkisebb kamera?	174
Milyen erősek voltak az első számítógépek?	176
Hány oldalra lehetne kinyomtatni a világháló tartalmát?	178
Milyen nehéz az internet?	180
Melyik a legnagyobb gyémánt?	182
Melyik a valaha épített legdrágább tárgy?	184
ADATOK A PÉNZRŐL	186
Név- és tárgymutató	188
Köszönetnyilvánítás	192

A Föld és a világűr

Földünkön számtalan csodálatos tájban gyönyörködhetünk: fenséges erdőkben, égig érő hegyekben, lélegzetelállító tengerekben és csodaszép városokban. Ha pedig felnézünk az égre, a világűr csillagokkal teli végtelenje nyílik meg előttünk.

Az éghajlat és az időjárás alapvető szerepet játszik a Föld evolúciójában, mivel a felszíni formákat és az emberek életét egyaránt befolyásolja. Másodpercenként száz villámcsapás érheti a Föld felszínét. A városokban hatalmas áramkimaradást okozhat egy-egy elektromos központot ért villámcsapás.

A boreális (északi) erdőket főleg tűlevelű fenyők alkotják, néhány lombhullató fajjal, például nyírfával kiegészülve.

ERDŐK A FÖLDÖN

A térkép az erdők elterjedését mutatja a Földön. A trópusi erdők az Egyenlítő mentén, a boreális erdők pedig az északi sarkkörtől délre fekvő hűvös területeken nőnek.

A mérsékelt övi tűlevelű erdőket különböző tobozos fenyőfajok alkotják.

A mérsékelt övi lombos erdőket főleg tölgy-, bükk- és juharfajok alkotják, amelyek az enyhe, „mérsékelt” éghajlatot kedvelik.

A trópusi esőerdők az egész évben meleg és csapadékos egyenlítői övben élnek, ezért a fák, például a brazil dió (paradió), magasra nőnek.

A Föld erdeinek össz-területe majdnem akkora, mint Észak- és Dél-Amerika együtt.

A Föld teljes erdőterülete mintegy 40 millió km², de minden évben egy kisebb országnyi területet vágnak tarra, hogy a helyén haszonnövényeket termesszenek vagy állatokat legeltessenek. Nagyon sok fát vágnak ki a faipar és a papírgyártás nyersanyagaként is.

Ausztrália erdeinek majdnem a fele Queenslandben nő, a nemzeti parkká nyilvánított, védett területeken.

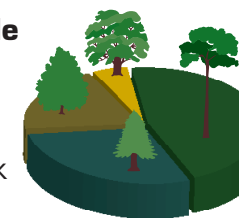
Délkelet-Ázsia országaiban – Indonéziában, Kambodzsában, Thaiföldön, Burmában (Mianmarban) és Malajziában – található a Föld legöregebb trópusi esőerdei.

Hány fa nő a világ erdeiben?

A bolygó szárazföldjeinek közel **egyharmadát** erdők borítják. A Földön kb. **3 billió** fa nő, ám **évente több milliárd** fát **vágnek ki** az erdőirtások során.

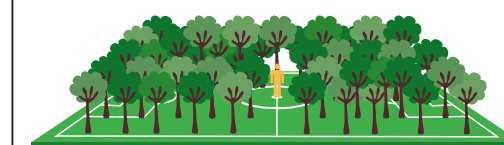
TÉNYEK RÖVIDEN

A világ fáinak majdnem a fele trópusi esőerdőben, közel a negyede boreális erdőben él, és majdnem ekkora részt tesznek ki a mérsékelt övi erdők fái is. A többi terület az erdők maradék 10%-án osztozik.

Trópusi Boreális Mérsékelt Egyéb

A Föld minden lakójára egy futballpálya méretű erdőterület és 400 fa jut.

Melyik a leghosszabb hegylánc?

Az **óceánközépi hátság** 65 000 km hosszú, és szinte az egész az **óceán mélyén** húzódik.

Az **óceánközépi hátság** a tektonikus lemezek, azaz a földkéreg darabjainak határa mentén alakul ki. Ahogy a kőzetlemezek távolodnak egymástól, a földköpenyből az izzó magma a felszínre tör, és kőzetekké szilárdulva hegyeket alkot.

Az **óceánközépi hátság** több mint kilenkszer olyan hosszú, mint az Andok hegyláncai.

A leghosszabb szárazföldi hegylánc az Andok. Dél-Amerika hét országán nyúlik keresztül, 7000 km hosszan.

TŰZ ÉS JÉG

Izland az egyik olyan hely, ahol az óceánközépi hátság a felszín fölé emelkedik. A hátságnál zajló lemezmozgások miatt Izlandon sok működő vulkán található. Ilyen például a Bardarbunga, amely 2014-15-ben fél éven keresztül aktív volt.

Az **óceánközépi hátság** nagy részét még nem térképezték fel. Mivel az óceán mélyének kutatása bonyolult feladat, a meglévő térképek is pontatlanok lehetnek.

A **hátság csúcsai** átlagosan 2500 m-rel a tengerszint alatt találhatók. A legtöbb vulkánkitörés olyan mélyen történik, hogy észre sem vesszük.

Földünkön sok hatalmas hegylánc húzódik, minden kontinensen legalább egy. Az ábra az egyes földrészek leghosszabb hegyvonulatait mutatja.

TÉNYEK RÖVIDEN

Urál (Európa/Ázsia) 2400 km

Transzantarktiszi-hegység (Antarktis) 3500 km

Nagy-Vízválasztó-hegység (Ausztrália) 3600 km

Himalája/Karakorum/Hindukus (Ázsia) 3800 km

Nagy-lépcső (Afrika) 5000 km

Sziklás-hegység/Sierra Madre (Észak-Amerika) 6000 km

Andok (Dél-Amerika) 7000 km

Milyen nagy a Csendes-óceán?

A Csendes-óceán a legnagyobb óceán: a Föld felszínének egyharmadát borítja. A területe kb. 161 760 000 km².

Az összes kontinens elérné a Csendes-óceán medencéjében.

ÓCEÁNI SZEMÉT

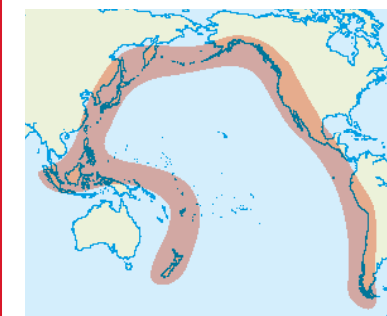

A nagy csendes-óceáni szemétsziget egy 15 millió km²-es terület az óceánban. A vízfelszínen temérdek (főleg műanyag) szemét úszik, amelyet a tengeráramlatok sodornak össze.

A Csendes-óceán medencéje a lemezmozgások miatt lassan süllyed, ahogy a tengerfeneket alkotó óceáni lemezek a kontinentális lemezek alá csúsznak.

TÉNYEK RÖVIDEN

A Tűzgyűrű a Csendes-óceán partjai mentén végigfutó, széles, sávszerű terület; itt található a világ vulkánjainak több mint háromnegyede, és a föld-rengések 90%-a is itt következik be.

..... A Föld felszínének mintegy kétharmadát víz borítja, ennek fele a Csendes-óceánban található.